

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País

Miquel Roca, President

En primer terme, moltes gràcies a la Societat Catalana d'Economia per convidar-nos a participar en aquest acte, ja que és una ocasió perquè nosaltres també puguem retre homenatge a la figura de Francesc Moragas que, en definitiva, va ser una persona molt vinculada a la nostra entitat. Ho va ser ell, ho va ser el seu pare, i ho va ser el seu avi Ferran que havia estat notari. I també ho va ser, fins i tot, el seu padrastre que en l'any 1889 ja va donar a la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País una conferència sobre la importància de l'estalvi en la conformació d'una nova civilització. Per tant, això ja li venia a en Francesc Moragas gairebé d'una pressió, entre cometes, familiar, que no va afortunadament sostreure, sinó que la va acceptar i la va seguir.

Jo penso que hi ha una cosa que val la pena dir ací, que és que realment aquests personatges ajuden a entendre la història del país. Francesc Moragas no és sinó un exemple de la mateixa aportació que molta gent, a vegades anònimament, a vegades no tant, ha fet a la història del país. Francesc Moragas no és sinó un exemple de la mateixa aportació que molta gent, a vegades anònimament, a vegades no tant, ha fet a la història del país.

És a dir, realment la figura de Francesc Moragas llegint un fet històric com és la primera revolució, la primera vaga general que es fa a tota Europa, es fa a Barcelona, com a conseqüència de la prolongació de la vaga metal·lúrgica, es converteix en una vaga general. En aquell moment

Moragas, i altres entitats, llegeixen el que ha passat i saben què ha passat. I fan una lectura, dient «hem de fer alguna cosa», en definitiva. I lògicament Francesc Moragas per la seva, diríem, desviació teòrica en el camp de l'estalvi i en el camp de la previsió diu «hem de fer això». A la primera vénen a recollir diners per a la gent de les famílies que havien mort, per a la gent que havia resultat ferida i amb problemes arran de la vaga. I queda una resta que és la Caja de Retiro, aquesta caixa que fan, i hauríem de fer alguna cosa i d'això neix; com una resposta d'una lectura intel·ligent d'un fet revolucionari en el que la burgesia del moment veu que cal fer alguna cosa, la situació ha esclatat d'una manera que té conseqüències d'odi, diuen, i aquest odi hem d'intentar frenar-lo. I per això Francesc Moragas, d'entrada pensa en una Caixa de Pensions, en una caixa que ajudi, i fins i tot, fixeu-vos quina simbologia té, qui encapçala les aportacions el rei, amb 25.000 pessetes. Per què? Perquè ja sap el que s'hi juga. Aquí hi ha hagut una revolució, però amb aquestes 25.000 i altres no hi ha prou. I aleshores Francesc Moragas té una sort extraordinària, que és que agafa els diners i se'n va a la Caixa de Barcelona i diu: «*Escoltin, me'ls guarden?*». I li diuen: «*No, vostès amb nosaltres... No hi tenim confiança*». Clar, torna a ser un error d'una altra burgesia que no llegeix bé la història i diu: «*Escoltin, facin la caixa de veritat*». I Francesc Moragas s'ho pren seriosament i diu: «*Doncs mirin, a partir d'ara no ens direm simplement Caixa de Pensions, sinó que a més a més, farem estalvis*».

Bé, per tant, fantàstic.

Trobo que la Societat Catalana d'Economia ha fet molt bon homenatge, perquè el país que reconeix a la seva gent és un país que té moltes possibilitats de futur, i Francesc Moragas ha estat una persona importantíssima. És a dir, la importància financera del que representa l'aportació que Francesc Moragas fa a la creació de «la Caixa» és un fet històric de molta transcendència.

I sobretot, perdoneu la insistència, és en saber llegir la història, segons el que passa cal una reacció, i en un moment determinat l'entitat que en aquest moment tinc el privilegi de poder presidir va dir una cosa molt senzilla: «*Cal enderrocar les muralles de Barcelona*». El que ara ens cal saber és que les muralles no s'esgoten, sempre es creen i n'hi ha de noves, i cal seguir enderrocant muralles. I en un moment determinat en l'any 1904 i següents, en Francesc Moragas en fa una altra, i en queden moltes per fer. I seguim tenint feina i l'Institut d'Estudis Catalans podrà fer un dia un llibre, no sols amb economistes, sinó amb moltes altres coses que el país necessita per construir el seu futur i enderrocar muralles, que és la vocació a la qual no hem de renunciar.